

Peter Rønnov-Jessen

Oldtidskundskab

ROMAN

TIDERNE SKIFTER

Oldtidskundskab

© 2010 Peter Rønnov-Jessen/Tiderne Skifter

Forlagsredaktion: Claus Clausen

Sat med Minion hos Bookpartner, København

Tryk:???

ISBN 978-7973-406-7

*We have lingered in the chambers of the sea
By sea-girls wreathed with seaweed red and brown
Till human voices wake us, and we drown.*

T. S. Eliot: 'The Love Song of J. Alfred Prufrock'

*Now all my friends are wearing worried smiles,
Living out a dream of what they was.
Don't you think it's sometimes wise not to grow up?*

Jagger/Richards: '100 Years Ago'

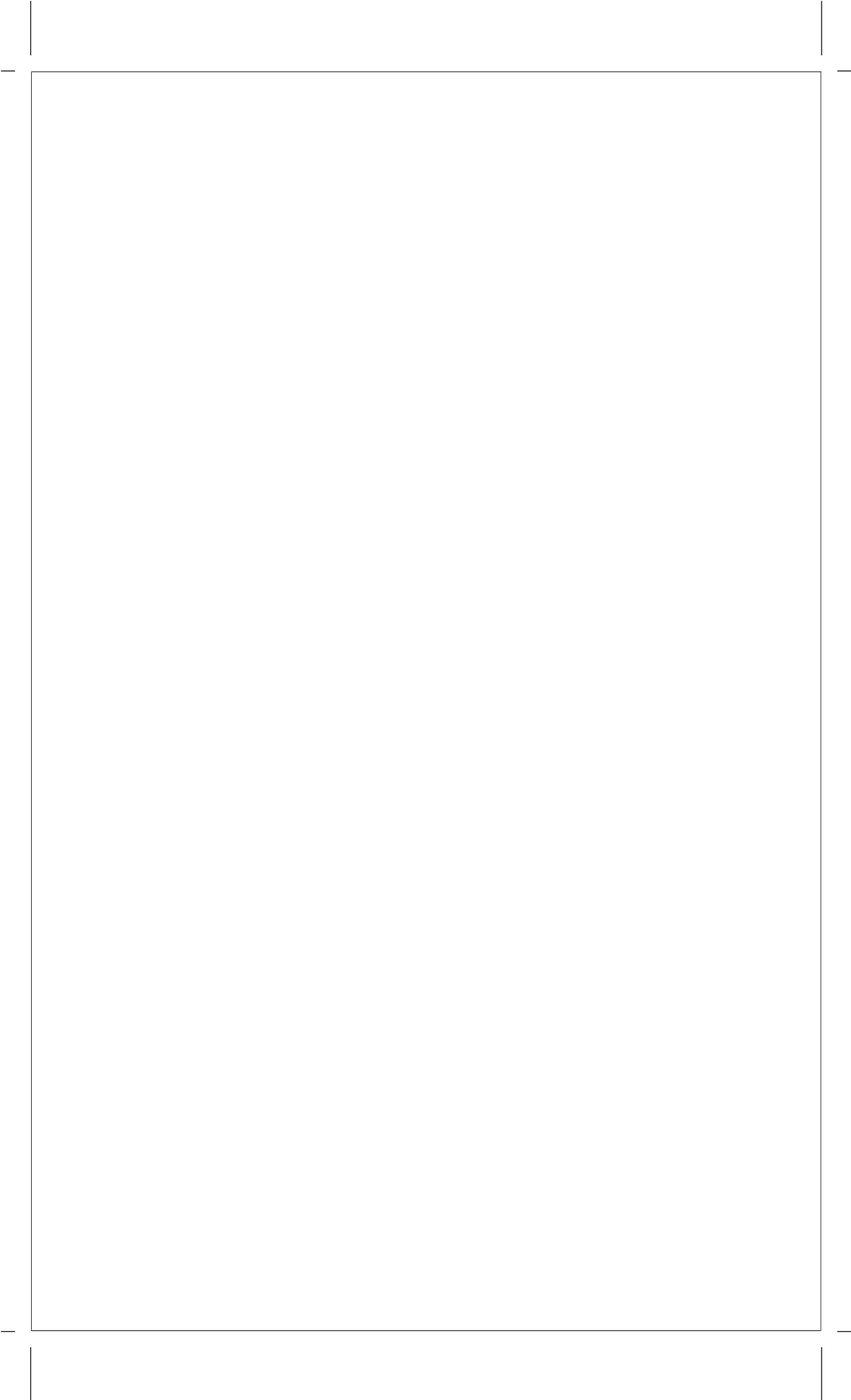
Det er mørkt og vådt og smattet, vådt og slimet og mørkt men alligevel ikke rigtig mørkt, men vådt; råb, skrig, sirener, motorstøj, lys – blinkende lys, hidsige blå og orange glimt mod den lyse nattehimmel, skingre stemmer, løbende fødder... Han løfter kinden fra den lerede jord, hæver sig op på hænder og knæ i det høje, fugtige græs, spytter græs ud af munden, jord og græs, hoster... Han klavrer møjsommeligt på benene, det lykkes ham at komme på benene og han står lidt og svajer, står lidt og svingler og svajer og han har kvalme, han er lige ved at kaste op, han synker og synker og gylper noget op og spytter og synker og vakler et par skridt til siden, han raver ud på stien og er nær blevet væltet omkuld af en mand der kommer løbende med en stor taske, „Pas på!“ råber manden og slår et slag uden om ham, og drengen stavrer videre hen over stien og ud i græsset på den anden side og det smager surt i hans mund og denne gang kan han ikke holde det tilbage, det vælder op gennem halsen på ham, op i munden og ud ad munden og han knækker sammen, knækker sammen og mister balancen og falder forover og er lige ved at gå på næsen, men det lykkes ham at tage fra med hænderne, og så står han dér og rokker usikkert frem og tilbage på alle fire som en nyfødt tyrekalv, mens brækket pumper op gennem hans svælg og ud gennem hans mund, ned i det plørede græs og det blir ved, det vil ikke holde op igen, hver mavesammentrækning fremkalder en ny, det blir ved og ved og ved, indtil der bare siver en tynd, sur væske ned på jorden fra hans mund...

Han puster og spytter og tørrer sig over munden med bagsiden af den ene hånd. Så rejser han sig op og ser sig omkring. Ingen lø-

ber mere, alting foregår meget langsomt, næsten som i slowmotion. Nogle mænd er ved at trække en lille speedbåd op på bredden. Andre mænd knæler omkring en bære der står på jorden. Nu rejser de sig, løfter båren og begynder at gå hen mod bilerne med de blinkende lys. De går forbi brandbilen og hen til ambulancen, og skubber båren ind gennem den åbne bagdør.

Drengen følger efter dem og kikker ind i ambulancen. På båren, indsvøbt i et tæppe, ligger en dreng eller ung mand på hans egen alder, en sytten-atten år. Drengen på båren er ved bevidsthed, han ser på drengen udenfor, og drengen udenfor ved at drengen indenfor ved noget som han ikke selv ved.

Engang i sidste halvdel
af det første årti af det
enogtyvende århundrede

2007
November

Martin G var en succes. Han kørte i en stor Volvo, den største og dyreste Volvo der kunne købes for penge, en Volvo S80 4,4 litre V8. Men det var jo trods alt kun en Volvo, så den var saglig og diskret og viste at dens ejer var a) en succes, og b) en succes med stil, og c) (se b) ikke én af de dér demonstrative og vulgære succeser der svanser rundt i Bentley'er eller Porscher eller Mercedes'er eller andre mere prangende køretøjer.

Og han ville ikke ses død i en Range Rover.

Han boede i et stort, gammelt hus i et dyrt kvarter. Stort, men heller ikke for stort, klassisk og stilfuldt. Et godt og velbygget hus i gode materialer, et bundsolidt hus. Hvis huset havde været en bil, havde det været en Volvo.

Der var også noget solidt over Martin G, selv om han var i reklamebranchen. Og her tænkes ikke bare, og ikke primært, på den omstændighed at han med årene havde lagt sig noget ud og med fordel kunne tabe sig en ti-femten kilo.

Men han var 53 år gammel. Og han var desperat.

2007 November

Det var en kold fredag morgen i begyndelsen af november, regnen piskede ned og trafikken var tæt, som den var det de fleste morgener, men det generede ham ikke, han var en rutineret bilist og god til at slappe af i mylderet. Han sad i sine egne tanker, og det var ikke ligegyldige tanker han tænkte, han havde en fornemmelse af at være lige på nippet til at få fat på noget meget vigtigt, noget helt afgørende som han endnu ikke vidste hvad var, og hvis vage omrids han kun kunne begynde at ane, men som han var sikker på ville sætte skel mellem alt det der var gået forud for dette øjeblik og alt det der skulle følge efter.

Han tog farten af bilen og blinkede til højre, bremsede ned og begyndte at dreje, og nu var det lige ved at være der, kunne han mærke, han var lige ved at have det – da der lød et brag ovenfra, som et skud, en eksplosion, og han knaldede bremsen i.

Bilen stod stille. Der lød endnu et brag oppe fra taget, ikke helt så højt som før, og nu blev der banket på højre siderude, en knytnæve hamrede mod glasset og en mand skreg et eller andet uforståeligt, et højrødt, fortrukket ansigt under en gul cykelhjelme.

Martin G rullede ruden lidt ned.

„Hvodden faen er det du kører?“ brølede manden. „Hvor desperat er du? Tølper!“

Martin G rykkede tilbage i sædet, som var han blevet slået.

„Jeg havde ikke set dig,“ sagde han. „Ramte jeg dig?“

„Nej, men det er fandeme ikke *din* fortjeneste!“ svarede manden vredt, satte sig op på sin cykel igen og kørte videre.

Endnu et par cyklister passerede indenom, så kunne Martin G fuldføre højresvinget. Han kørte lidt ned ad sidegaden og holdt

ind til siden. Han stod ud af bilen og gik rundt om den. Der var ingen buler eller ridser, ikke så vidt han kunne se, hverken i siden eller taget.

Han måtte læne sig op ad bilen, sådan rystede benene under ham. Ikke så meget ved tanken om den ulykke der havde været så tæt på at ske, mere på grund af det manden havde sagt.

„Hvor desperat er du?“

Og det var ikke fordi han var blevet ramt af en pludselig og dyb indsigt i sin egen tilstand.

Det var fordi ordene var hans egne.

Fra kampagnen for Yummy Gummy Yoghurt der smager så godt at man bare *må* have det, om man så skal stjæle det fra småbørn.

TV-reklamen med den søde lille pige med hagesmækken der sidder i sin høje stol og jublende guffer Yummy Gummy Yoghurt, frugtyoghurten med de sjove vingummikugler i alle regnbuens farver, men hvis jubel brat forstummer da hendes bøvet udseende far sniger sig ind på hende og river ske og plasticbæger ud af hendes små hænder og begynder at skovle den lækre, cremede yoghurt i sig – pigens chokerede øjne, hendes bævende underlæbe og begyndende gråd, farens fjogede udtryk da en streng, myndig mandsstemme får ham til at se skyldbevidst op:

„Hvor desperat er du?“

„Hva?“ mumler faren, med yoghurt der løber ned over den viggende hage, og ser fåret ind i kameraet.

„Så desperat som man kun kan blive, når der bare er én Yummy Gummy Yoghurt tilbage,“ lyder nu en indsmigrende kvindestemme. „Husk Yummy Gummy Yoghurt næste gang du køber ind!“

„Og giv så din datter hendes yoghurt!“ brøler stentorrøsten fra før. „Tølper!“

En idiotisk reklame, men ikke mere idiotisk end så mange andre.

Kampagnen kørte også i aviser, ugeblade og på plakattavler med billeder af den lille pige og hendes far, og af andre mennesker

– børn, voksne, gamle – der kæmpede om det sidste bæger vin-gummiyoghurt.

Da kampagnen havde kørt et stykke tid, var budskabet slået så fast at ordene kunne stå alene, uden billeder eller direkte reference til produktet.

„Hvor desperat er du?“ stod der bare. På bus-streamere. På plakater. I dag- og ugebladsreklamer.

Sætningen gled ind i sproget, som et mundheld. Det lidt antikverede skældsord ‘tølper’ fik en renæssance. Og Yummy Gummy Yoghurt solgte som ind i helvede.

2007
November

Mødet skulle begynde klokken ti og den var næsten ti minutter over, og nu blev Martin G yderligere forsinket fordi en eller anden idiot havde smidt sit gamle vrage af en bil i hans personlige parkeringsbås, den samme ramponerede BMW der også stod der i onsdags, hvad pokker gik der af folk, kunne ingen efterhånden læse længere? Så han måtte køre helt ned i den fjerneste ende af det store parkeringsanlæg, ned til de ikke-reserverede pladser, før han kunne komme af med sin bil. Og da han omsider trådte ind i konferencelokalet på syvende sal, var mødet for længst gået i gang.

Han mumlede en hilsen og tog plads ved det lange, ovale bord.

Flip nikkede til ham fra bordenden. Han nikkede tilbage, åbnede sin mappe og fandt papirerne frem. Skænkede sig et glas mineralvand.

„Men først og fremmest må vi gøre hende yngre,“ sagde Oliver, som sad skråt over for ham, og trak en lang hårlok om bag øret.

„Hvordan gør man folk yngre?“ spurgte Martin G. „Det kunne da være interessant at vide.“

Oliver svarede ikke. Han var en særdeles præsentabel ung mand. Langhåret, som så mange præsentable unge mænd i branchen – enten havde de langt hår eller også havde de barberet alt håret af, der var ingen mellemvej. Han var iført den samme uniform som alle de andre unge mænd. Hans italienske jakkesæt var ulasteligt, ligesom hans åbentstående, lyserøde silkeskjorte. Han var en byld i røven.

„Ulla er over halvtreds,“ sagde han endelig. „Det ville være fint om vi kunne få hende til at fremstå lidt mere dynamisk end hendes alder.“

„Nå, ikke andet? En tur til stylisten, altså. Noget nyt tøj. Lidt plastikkirurgi. Botox. Et kort øjeblik troede jeg at du havde tænkt dig at skrue hendes kilometertæller tilbage.“

Oliver bed i sin blyant og stirrede stift frem for sig.

Flip løftede hånden.

„Lad os komme videre,“ sagde han.

„Hvorfor, egentlig?“ spurgte Martin G, selv om han vidste at han burde tie stille. Der var alligevel ikke noget han kunne stille op, løbet var kørt og slaget tabt, tabt for længe siden. Han ville være en idiot hvis han blandede sig, han ville stemple sig selv som en sur gammel stodder, håbløst ude af trit med tiden, uden fornemmelse for tiden. Og i denne branche var det noget nær det værste stempel man kunne få.

Nogle gange gør man klogest i bare at klappe i, og dette var en af de gange, hvilket han da også udmærket vidste. Men han var så dødtræt af det altsammen – bureauet, jobbet, det derhjemme, Nina, børnene, det med Christian, de tilsyneladende uløselige paradokser ved tidsrejser, de her paphoveder omkring konferencebordet, Oliver og de andre unge løver og løvinder som soledede sig i deres ungdom og opfattede den som en kvalifikation i sig selv, og det var ikke bare de unge der pissede ham af, det gjorde de sgu allesammen, selv Luna og Flip – så han klappede ikke i, han blev ved, selv om han også selv kunne høre hvor tåbeligt det var, hvor meningsløst...

Og han spurgte, som han havde spurgt så mange gange før, om hvorfor de overhovedet havde påtaget sig den opgave – de havde jo ellers altid, af princip, holdt sig til rent kommercielle kampagner, vaskepulver og tandpasta, toiletrensemidler, biler, køleskabe, den slags, og holdt sig langt væk fra alt hvad der overhovedet lugtede det mindste af politik; og det havde været et udmærket princip, et fint princip som de havde været godt tjent med, og som de havde tjent godt på, og det var hans ærlige og oprigtige mening at de burde holde fast ved det. Han vidste godt, sagde han, at grænserne var flydende, det var ikke så let længere at holde tingene ude fra hinanden, det kommercielle og det politiske var ikke helt så skarpt

adskilt som det havde været, og det var da sandt at politik efterhånden var kommet til at minde mere og mere om deodorant og hygiejnebind. Sørgelig sandt. Men det var jo blot endnu en grund til at holde sig på lang afstand af det!

Flip løftede atter sin hånd, sin faderlige moderatorhånd.

„Vi har været igennem alt det før, Martin. Det er en gammel diskussion.“

„Hvad har du imod Ulla?“ lød det skarpt fra Victoria. Martin G drejede sig i sin stol og så på hende, han havde ikke bemærket hende før, hun sad på samme side af bordet som han selv, nogle pladser længere nede, halvt skjult bag Brøns. Hvis Brøns blev ved med at tage på i samme takt som hidtil, ville han snart kunne bruges som rundeler.

„Intet,“ svarede han. „Jeg har intet imod hende. Intet som helst.“

„Sådan noget pis at sige, at sammenligne hende med hygiejnebind og deodoranter!“ bjæffede Victoria. „Det Ulla gør er lige præcis det modsatte af spin og designerpolitik – hun forsøger at bringe politik tilbage i politik, *rigtig* politik!“

„Og derfor har hun brug for et reklamebureau?“

Victoria hvædede bare. Hvis Martin G kunne have set hende for Brøns' groteske korpus, havde han set hendes perfekte hvide tænder hakke rasende løs på hendes tyggegummi, det nikotintyggegummi som syntes konstant at befinde sig i hendes mund. Som det var, kunne han kun høre hendes hektiske gnasken, iblandet skarpe hvislelyde. Synd at hun havde sådan en hæslig vane. Hun havde en skidt karakter men et smukt ansigt. Og en fantastisk krop.

Flip åbnede munden for at tage ordet, men Martin G kom ham i forkøbet.

„Ulla er en begavet og sympatisk kvinde,“ sagde han. „Et frisk pust og en gevinst for demokratiet, ingen tvivl om det. Men det har ikke en skid med sagen at gøre, for sagen er jo den at det vi laver, det er at sælge tyggegummi, det er vores eneste mål i livet, og det er et smukt og agtværdigt mål. Det ene tyggegummimærke

kan være lige så godt som det andet, og det er stjerneligegyldigt hvilket mærke folk køber, det betyder kun noget for producenterne. Og os, selvfølgelig. Ellers betyder det ikke en hujende fis. Men det betyder faktisk noget hvilke politikere folk vælger. Eller det burde det fandeme!“

„Amen!“ mumlede Oliver.

„Sankt Martin,“ lød Victorias teaterhvisken.

„Vi har altid været enige om at holde os fra politiske kampagner,“ sagde Martin G.

„Tror du ikke du er ved at blive gammel?“ spurgte Oliver.

Martin G nippede til sit lunkne mineralvand.

„Tiderne skifter,“ sagde Flip, den ældste omkring bordet. Han var toogtres og en af bureauets grundlæggere, den eneste der var tilbage. Han hed Philip, men han blev aldrig kaldt andet end Flip.

„Det er ikke noget argument for at skifte med dem, uanset hvad,“ indvendte Martin G.

Flip trak på skuldrene.